

Mapa per orientar-se a les municipals de Barcelona

Roger Palà

Falten quatre mesos per a les eleccions municipals. Ja fa temps que els partits estan prenent posicions i l'expectació és màxima, en especial a la ciutat de Barcelona. **La batalla serà dura i no exempta de joc brut.** L'interrogant principal a escala catalana i estatal és si les alcaldies del canvi que van sorgir de les eleccions del 2015 es consolidaran, i si Ada Colau i Manuela Carmena reeditaran (o no) un nou mandat. També caldrà veure si la nova hegemonia de dreta que s'ha configurat a Andalusia es consolidarà al mes de maig pròxim i això serà l'inici d'un nou cicle polític marcat pels pactes del PP i de C's amb Vox. La sagnant pugna interna de l'independentisme també es dirimirà en les municipals, especialment a Barcelona, on hi podria haver fins a cinc llistes 'indepes' diferents (cinc!). Just avui, Quim Forn [ha confirmat](#) que liderarà la candidatura de JxCat a Barcelona. I aquesta tarda també s'ha sabut que Joan Subirats [serà el número dos](#) de la llista d'Ada Colau.

A CRÍTIC us oferim un mapa per orientar-se en el confús panorama polític dels mesos vinents.

Els Comuns s'ho juguen tot a Barcelona: com funcionarà el tàndem Colau-Subirats?

Barcelona en Comú va sorprendre tothom el 2015 amb una victòria imprevista. Ada Colau afronta ara el repte de revalidar l'alcaldia, però no serà fàcil. Els Comuns no estan en el seu millor moment. El context estatal, amb la crisi de Podem, no els ajuda. El context català, amb la **polarització del procés sobiranista**, tampoc. A més, la marxa de Xavier Domènech ha deixat el projecte dels Comuns orfe de lideratge a Catalunya. Els Comuns s'ho juguen tot -o gairebé tot- a la carta de Barcelona.

Colau ha aconseguit superar quatre anys molt difícils. Ha hagut de governar en minoria i no ha estat capaç de tancar aliances amb la resta de forces d'esquerra. No hi ha hagut entesa amb l'ERC d'Alfred Bosch, que va buscar en l'alcaldessa una antagonista i que s'ha decantat cap als pactes amb l'antiga CDC. Tampoc amb un PSC que va acabar expulsat del govern després d'haver validat l'aplicació del 155 (una decisió de la qual no pocs Comuns s'han penedit en privat). Tampoc no hi ha hagut sintonia amb una CUP que des del primer moment va deixar clar que els Comuns no serien aliats, sinó adversaris.

Els Comuns han patit, sí. Els Comuns han fet renúncies. Els Comuns ja no són nous i han tastat **el gust amarg de la 'realpolitik'**. Però Ada Colau ha aconseguit una cosa gens fàcil: visualitzar-se políticament com l'alcaldessa de Barcelona. Trias, antic conseller de Sanitat, va aterrar a la política local després del seu pas pels governs de CiU i no ho va acabar d'assolir. Colau sí. El seu és un lideratge sòlid i indiscutit en temps de política líquida, de 'fake news' i de disputes fratricides. No és poc.

La configuració de la nova llista de Colau tot just es comença a saber. L'aposta de BComú per [Gerardo Pisarello en les europees](#), llargament meditada pel mateix interessat, havia deixat vacant el número 2 de la llista... fins avui, que les fonts de l'entorn dels Comuns han confirmat que el comissionat de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), el veterà **Joan Subirats**, ocuparà aquesta posició. Subirats, de 67 anys, és respectat com a intel·lectual de referència dels Comuns i, a més, és

una figura que pot generar confiança en temps en què l'esquerra busca els seus lideratges en personalitats amb trajectòria i edat (Manuela Carmena, Ernest Maragall, Bernie Sanders, Jeremy Corbyn...).

Com seguirà la llista darrere de Colau i Subirats és encara una incògnita. Jaume Asens ha estat un valor clau en aquesta nova etapa, però la política municipal no és la seva gran passió: el seu futur pot passar per Madrid (Asens té una relació molt bona amb Pablo Iglesias, és un dels pocs fundadors catalans de Podem i pot ser un candidat òptim per competir amb Rufián a la caça del vot limítrof amb ERC). Però en la constel·lació 'comuner' hi ha altres noms emergents a tenir en compte. Figures joves provinents d'ICV com **Janet Sanz**, actual tinenta d'alcaldia d'Urbanisme, han pres protagonisme i solidesa. Guanya pes també la figura de **Jordi Martí**, ex del PSC, fitxat com a gerent municipal per sorpresa a l'inici del mandat que ara s'acaba i que ha acabat sent l'autèntic 'maquinista' de l'Ajuntament.

Hi podria haver cinc llistes 'indepes' a Barcelona?

L'independentisme ha convertit la unitat en un 'mantra'. Però no sempre predica amb l'exemple. La prova és que en les pròximes eleccions a Barcelona hi podria haver fins a cinc llistes 'indepes'. Increïble, però cert.

ERC és qui ha pres la davantera. Amb la candidatura d'Ernest Maragall, els republicans han passat a liderar les enquestes. **Maragall podria ser el pròxim alcalde de Barcelona.** Sobretot, si els Comuns no aconsegueixen mobilitzar les seves bases i el PSC recupera terreny perdut. Té l'experiència, la projecció i l'ofici necessaris. Al mateix temps, han enterrat la destrala de guerra contra els Comuns. No és descartable una aliança postelectoral entre els uns i els altres. El candidat d'ERC serà durament atacat i acusat de quintacolumnista per aquest apropament als Comuns per part dels 'indepes' més abrandats. Maragall i Colau són els aspirants principals a l'alcaldia, però semblen conscients que desgastar-se l'un a l'altre pot no sortir-los a compte.

La CUP, a quatre mesos de les eleccions, no té encara candidat o candidata. Hi ha unes primàries en marxa que suposaran la pràctica renovació de la llista. Tot sembla indicar que els actuals regidors no continuaran, encara que, a diferència del que passa al Parlament, per estatuts podrien repetir un mandat més. Maria Rovira no continuarà. Garganté i Lecha van deixar l'acta de regidor a mig mandat. Una alternativa clara era Eulàlia Reguant. L'exdiputada cupaire va deixar el Parlament després de l'1-O per assumir l'acta de regidora, en el que semblava un pas per acabar consolidant la seva figura com a candidata per al 2019. Al final, però, la idea no ha quallat. Reguant ha estat exposada a molta pressió, tant dins com fora de la CUP.

Però el canvi més important respecte al 2015 és que la vella Convergència ha fet implosió. Ningú no té encara gaire clar com s'articularà la relació entre el PDECat, JxCat i la nova Crida de Puigdemont. **El nou món convergent és un embolic.** Immers en una gran crisi interna, en aquests moments hi ha tres candidatures que podrien aspirar a representar-lo: la de Quim Forn, la de Ferran Mascarell i la de Jordi Graupera. La que sembla tenir més consens és la que encapçala Forn, empresonat a Lledoners. Tindria l'aval del PDECat, de Junts per Catalunya i -semblaria- de la nova Crida de Puigdemont. Forn va ser regidor de la CiU de Trias i era el relleu natural de l'alcalde. La seva número dos -i, a la pràctica, candidata a l'alcaldia- podria ser Elsa Artadi, actual consellera de Presidència.

Artadi ha estat prou hàbil per passar sense despentinat-se gaire del '**sector ESADE**' del '**Govern dels millors**' al puigdemontisme més filocupaire, però el seu entorn considera que s'està cremant políticament al costat de Quim Torra. La maniobra Artadi-BCN és arriscada. Si la llista de Forn no

guanya -i cap enquesta no li dóna la victòria-, Artadi s'haurà de conformar sent regidora de l'oposició. Llegit així, el seu pas a la política municipal només pot ser llegit en clau del que en política s'anomena "el quarter d'hivern": reservar-la per a temps millors. La projecció d'Artadi deixa altres preguntes a l'aire: quin paper tindran en aquesta llista noms rellevants com Neus Munté -guanyadora de les primàries del PDECat- o el regidor Jordi Martí, especialment actiu i combatiu a les xarxes socials?

Segona possible llista del món convergent: **Ferran Mascarell**. L'exconseller de Cultura i exregidor socialista a la capital s'ha postulat amb una candidatura pròpia. Acabarà presentant-se o integrant-se en alguna altra llista? El seu nom no hauria de ser menystingut, però sembla que no acaba d'encaixar enlloc. Ho tindrà difícil per tenir un lloc de sortida en la candidatura de Forn si també ha de competir amb lideratges com el d'Artadi i Munté. Podria acabar aliat amb altres actors independentistes? Ernest Maragall i Ferran Mascarell ja van treballar junts en el passat, i som en un moment en què tot és possible.

Ubicada als marges del món convergent, Jordi Graupera presentarà també la seva candidatura, avalada finalment per l'ANC. Graupera, format en l'escola de quadres de la [Fundació Catalunya Oberta de Lluís Prenafeta](#), representa ara l'independentisme més abrandat que vol matar el pare convergent. Difícilment s'acabarà aliant amb cap altra llista: Graupera busca consolidar un quart espai 'indepe', allunyat de l'esquerra revolucionària però molt contundent en matèria nacional. Ni esquerres ni dretes: República.

És una incògnita si l'experiment funcionarà. Que 10.000 persones participessin en les primàries impulsades per l'ANC a Barcelona assenyala que té moltes opcions d'assolir representació. **D'on sortiran els vots de Graupera?** D'ERC? Del món convergent? De la CUP? És capaç l'independentisme de mobilitzar més abstencionistes?

Una incògnita més: aquest 'quart espai' independentista podria presentar-se a les pròximes eleccions catalanes? Qui el lideraria, en aquest cas? Podria Elisenda Paluzie, presidenta de l'ANC i valedora principal d'aquesta línia, fer el salt a la política institucional?

Avís per a navegants: el PSC existeix (i seguirà existint)

Molts van vaticinar en el seu dia la mort del PSC, asfixiat per l'auge d'ERC i dels Comuns. Però això no ha passat. I, si no ha passat durant els últims quatre anys, difícilment passarà en el futur. Els socialistes estan forts a les enquestes i la crisi a Podem els afavoreix. El PSOE governa Espanya, i això sol ser un factor positiu per al PSC. **El PSC existeix i seguirà existint.** Els 'indepes' i els Comuns van adonant-se que no poden obviar aquesta realitat.

A Barcelona, el PSC pot acabar esdevenint la frontissa imprescindible per a una majoria progressista plausible amb ERC i els Comuns. Però els republicans i els socialistes ho tindran difícil per justificar l'aliança davant les seves parròquies respectives. Tanmateix, els fronts amplis d'esquerres poden ser imprescindibles a l'àrea metropolitana per aturar els pactes d'extrema dreta i fer decantar el PSC cap als pactes d'esquerres en ciutats com l'Hospitalet, Badalona o Santa Coloma. L'esquerra dels Comuns i d'ERC no pot llançar al PSC als braços de Ciutadans.

Jaume Collboni serà el candidat del PSC a Barcelona. Tot i que en un primer moment va ser posat en qüestió per la cúpula socialista a Madrid, el PSC no ha trobat una alternativa millor. Collboni és hàbil, és bo als debats, coneix la ciutat i aquest mandat ha marcat perfil de govern. En les travesses per la seva número dos, [com explicava 'La Vanguardia'](#), figura Laia Bonet, que va competir amb Collboni en les primàries socialistes del 2015. Bonet és ara analista i col·laboradora de diversos mitjans (entre els quals [CRÍTIC](#)), amb perfil mediàtic i sintonia catalanista. Altres noms serien el de

Cristina Gallach, amb experiència en la política internacional, i Sara Berbel, directora de Barcelona Activa.

La dreta espanyolista, de l'operació Valls a la incògnita de Vox

La candidatura de Manuel Valls, avalada per Ciutadans, no acaba d'arrencar. La seva proposta és percebuda encara com a aliena a la ciutat. A més, el seu perfil l'allunya del pacte Ciutadans-Vox, que podria ser la tendència general en el pròxim cicle electoral. Valls, provinent de la tradició política francesa, on els pactes amb l'extrema dreta estan proscriu, ha tingut el valor de posicionar-se contra la línia general de Ciutadans. Ha tancat [un pacte amb Lliures](#), formació provinent del sector moderat de l'antiga CiU, per apropiarse al catalanisme. Té i tindrà suports mediàtics importants i pot guanyar projecció en els mesos pròxims. Tant Colau com Maragall el voldran com a antagonista, i això el pot fer créixer.

Però la gran incògnita és Vox. Quallarà la seva proposta també a Catalunya? Les grans ciutats de l'àrea metropolitana poden ser un bon terreny de joc per a la formació 'ultra' no solament pel frame 'indepe', sinó també pel seu discurs xenòfob. Un relat que pot fer forat en alguns barris i que ja s'ha demostrat que funciona electoralment amb García Albiol o la Plataforma per Catalunya d'Anglada. **Vox també pot ser competitiu a la ciutat de Barcelona**, amb un PP en caiguda lliure. Podria rascar l'electorat més radicalment espanyolista i aconseguir representació, apostant també per un discurs contundent contra Ada Colau, a qui presentarà com una còmplice del separatisme i una impulsora de la "ideologia de gènere".

El possible cap de llista de Vox a Barcelona és una incògnita. El seu portaveu a la capital és Jorge Buxadé, un excandidat de la Falange que l'any 2009, com a advocat de l'Estat, va recórrer contra la consulta per la independència d'Arenys de Munt. Un altre nom amb projecció -però sense cap connexió amb Catalunya o amb Barcelona- és l'advocat i militar Javier Ortega Smith, l'ariet legal de Vox contra el procés.